

عنوان مقاله:

تاثیر کشت محصولات تابستانه و روشهای خاکورزی روی علفهای هرز گندم در استان خوزستان

محل انتشار:

اولین همایش الکترونیکی یافته های نوین در محیط زیست و اکوسیستم های کشاورزی (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

رضا پورآذر - دانشجوی دکتری رشته اگر واکولوژی پردیس دانشگاه فردوسی مشهد و عضو هیات علمی مرکز تحقیقات خوزستان

پرویز رضوانی مقدم - استادان دانشگاه فردوسی مشهد

اسکندر زند - استاد موسسه گیاه پزشکی کشور

محمدحسن راشدمحصل - استادان دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

این تحقیق در ایستگاه تحقیقات شاوور وابسته به مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان در سالهای 90 و 91 اجرا گردید. آزمایش بصورت استریپ اسپلیت پلات در قالب طرح بلوکهای تصادفی با 3 تکرار به اجرا در آمد. تیمارهای اصلی عبارت بودند از: 1- خاکورزی سنتی (عمیق) 2- خاکورزی حفاظتی (استفاده از چیرل). تیمارهای فرعی یک شامل: کاشت گیاهان تابستانی 1- برنج 2- ذرت 3- ماش 4- آیش (شاهد) بود. تیمارهای فرعی 2 شامل استفاده از علفکش و عدم کنترل علف های هرز گندم پیش بینی گردید. برای این منظور، هر کرت فرعی 2، به دو قسمت مساوی تقسیم که در یکی علفکش توتال طبق توصیه فنی مصرف و در قسمت دیگر هیچگونه کنترلی روی علف های هرز انجام نگرفت. تیمارهای فرعی 1 در تابستان، تیمار اصلی بس از برداشت محصول تابستانه و تیمار فرعی 2 پس از رویش گندم اعمال گردید. برای ارزیابی تاثیر تیمارها، 4 هفته پس از کاربرد علفکش با قرار دادن کادر 5/0 متر مربعی در دو نقطه از هر کرت فرعی 2، تعداد بوته های علف های هرز و وزن خشک آنها به تفکیک جنس و گونه تعیین گردید. عملکرد گندم در هر کرت پس از برداشت محصول توزین گردید. داده های بدست آمده از هر ارزیابی با نرم افزار SAS تجزیه واریانس شده و میانگین تیمارها با آزمون دانکن مقایسه شدند. در بین تیمارهای محصولات تابستانه محصول کشت شده برنج توانست بیشترین تاثیر را در افزایش کنترل علفهای هرزی مانند یولاف وحشی، جو دره و علفهای هرز مهم گندم نشان دهد. محصولات ذرت و ماش نیز توانستند به میزان 83 و 73 درصد علف های هرز را کنترل نمایند. تاثیر متقابل محصول برنج و شخم عمیق با 90 درصد کنترل یولاف وحشی بیشترین درصد کاهش را نشان داد. گرچه اثرات متقابل بین خاکورزی (شخم عمیق) و محصولات ذرت و ماش نیز تفاوت معنی داری را با یکدیگر نداشتند و بین 85 تا 89 درصد باعث کنترل یولاف شدند. در مورد کشتهای تابستانه بالاترین تاثیر را کشت برنج بر عهده داشت که نسبت به سایر علفهای هرز توانست علف هرز جو دره را تا 92 درصد کنترل نماید که این موضوع اهمیت این روش غیر شیمیایی را بیان میکند. زیرا علفکش های موجود مانند توتال و آپروس (سولفوسولفورون) تا این حد جو دره را کنترل نمی نمایند. حتی استفاده از کشت های ذرت و ماش نیز به دلیل آبیاری مداوم و سبز شدن این علف هرز در اواخر فصل رشد و سپس آماده کردن زمین برای کشت گندم برای کنترل این علف هرز بسیار مهم است. محصولات تابستانه تاثیر بسیار مثبتی را بر کاهش وزن خشک جو دره نشان دادند. بطوری که پس از محصول برنج در حدود 96 درصد وزن خشک جو دره در گندم کاهش یافت که اهمیت بسیار بالای این نتیجه را می رساند. مقایسه میانگین ها نیز نشان داد که اگر چه شخم عمیق میزان بیشتری از سهم عملکرد را به خود اختصاص داده است ولی با شخم حفاظتی از لحاظ آماری تفاوتی ندارد. در مورد کشتهای تابستانه بالاترین عملکرد مربوط به کشت برنج با حدود 5 تن در هکتار به دست آمد که بالاترین عملکرد بود. عملکرد ذرت و ماش ضمن مشابهت از لحاظ مقدار از نظر آماری نیز یکسان بود. کمترین میزان عملکرد با 3 تن در هکتار مربوط به تیم ...

کلمات کلیدی:

محصولات تابستانه، علفهای هرز، علفکش ها، خاکورزی

